

Contents

J. Jeník: International network of the UNESCO biosphere reserves	5
J. Čefovský: Global protected areas network	11
Š. Mihálik: Categorization of protected areas of Slovakia	15
V. Petříček: The present scientific and legal aspects of landscape and nature protection in the Czech Republic	21
D. Slávil: A protected landscape area – the biosphere reserve Pofana	25
H. Ružičková: Controlled management of meadows and pastures the inevitable precondition for preservation of diversity of the landscape of the PIENAP	30
J. Löw, L. Binová: The waterwork Nové Mlýny – a prognosis study of solution of clash of interests and their multicriterial evaluation	34
L. Musil: The landscape below Pálava	39
P. Tremboš: Landscape potential, its evaluation and use in territorial planning practice	41
M. Matrka, V. Rusek: The fate of xenobiotics in the environment	44
Tribune	
M. Rivola, V. Klescht: New organization of nature protection in the Czech and Slovak Republic	46
T. Hrnčiarová: A proposal for impact assessment of mountain facilities	48
Contacts	
State of threatening of national parks	50
Actualities	
P. Jančura: Green project	2
M. Moyzeová: Regio 1992	3
Š. Maglocký: Meeting of experts on protection of the flora of Central Europe	3
Z. Palovičová, E. Smolková: Discussion on Ecophilosophy	4
Books	
P. Krchnák: Declaration of hope	53
J. Drdoš: Fire in the rain	53

Zelený projekt

Ministerstvo životného prostredia SR vyhlásilo začiatkom leta minulého roku súťaž Zelený projekt, ktorá je snahou o nový prístup k ochrane prírody a pamiatok, ako aj k zlepšovaniu stavu životného prostredia. Podstatou myšlienky je hľadanie a riešenie konkrétnych problémov, vypracovanie návrhu riešenia a súčasne nájdenie vhodnej formy realizácie týchto návrhov. Cieľom súťaže je:

- Podporovať a rozvíjať aktivity v oblasti životného prostredia.
- Podchytiť iniciatívy, ktoré nemajú finančné zdroje na vypracovanie a realizáciu nápadov.
- Stimulovať odbornú i laickú verejnosť k riešeniu konkrétnych problémov životného prostredia.
- Priamo výchovne vplývať cez ukážky riešení problémov na pochopenie širších vzťahov problematiky životného prostredia.
- Zamerať pozornosť na konkrétne problémy životného prostredia.
- Sústrediť sa na absentujúce osvetové, výchovné a vzdelávacie formy v oblasti.
- Nahradit' kampaňovité, sporadické akcie systematickou prácou.
- Integrovať profesionálne a amatérske úsilie o zlepšenie stavu životného prostredia, čím sa ochránarska činnosť môže zefektívniť.
- Vytvoriť pracovné podmienky a podporiť aktivity organizácií, neformálnych skupín i jednotlivcov, ktorí sú zameraní na starostlivosť o životné prostredie alebo sa oň zaujímajú.
- Správcom území umožniť kontakty pri spracovaní problematiky týchto lokalít.
- Efektívne investovať štátne a spoločenské prostriedky na priame aktivity v oblasti starostlivosti o životné prostredie prostredníctvom tzv. „malých grantov“.

Odborným garantom súťaže je Slovenský útvár územného rozvoja a architektúry (SÚÚRA) pobočka Banská Bystrica. Uzávierka súťaže bola posledného októbra m. r. a 6. novembra na SÚÚRA Banská Bystrica protokolárne zaevidovali 67 prihlásených prác, z toho 19 z oblasti prírody, 13 možno zahrnúť do

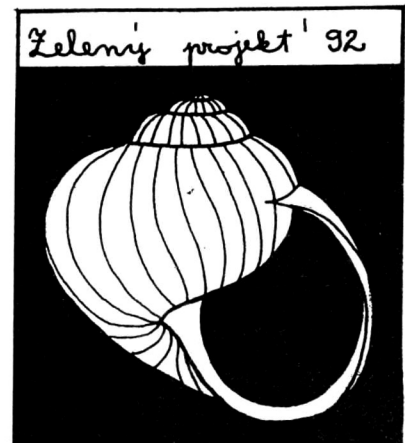
socioeconomickej sféry (architektúra, urbanizmus), 21 prác je z oblasti techniky a technológií a 14 sa venuje výchove a vzdelávaniu.

Organizátori súťaže očakávajú, že sa im takto podarí podchytiť i také problémy, ktoré by sa inak neriešili, či už vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov, alebo z nejakých iných príčin.

Po vyhodnotení súťaže odbornou porotou pridelia najlepším prácam grant – čiastku na uskutočnenie, prípadne dopracovanie projektu. Víťazné návrhy odmenia finančnou odmenou. Druhého kola súťaže sa teda môžu zúčastniť len tie práce, ktoré dostatnú grant. Záverom druhého kola získajú najlepšie práce právo verejnej prezentácie a účasti na prestížnej konferencii.

Redakcia časopisu Životné prostredie sa dohodla s iniciátormi súťaže na úzkej spolupráci a bude v rámci svojich možností prinášať informácie o priebehu súťaže, ale aj publikovať najlepšie ocenené štúdie.

Peter Jančura

„Krajina je i priestorom duchovného života. V tomto ohľadu je čímisi mnohem víc, než lze vtěsnať do vědecké disciplíny či sebelepší odborné knížky. V tomto ohľadu je na nás pri obnově a tvorbě krajiny kladen mnohem větší nárok. Kulturní krajina musí též a možná především, strukturou svého uspořádání zasazovat a neustále vracet člověka a jeho dílo do řádu přírody a řádu světa.“

Ivan Dejmal